

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ต้องการศึกษาคำรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการ ป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร ตำบลนาจำปา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เก็บ ข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง โดยสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเกษตรกรชาวนา จำนวน 338 คน ผลการศึกษานำเสนอด้วยการบรรยาย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
3. ทักษะเกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
4. พฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษา พบว่าเป็นเกษตรกรหญิง ร้อยละ 57.1 และเกษตรกรชาย ร้อยละ 42.9 เกษตรกรส่วนใหญ่ มีอายุตั้งแต่ 45 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 64 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 35-44 ปี ร้อยละ 20.7 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 12.1 และกลุ่มอายุน้อยกว่า 25 ปี ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ เกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 66.3 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า ร้อยละ 10.7 ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 5.6 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) หรือเทียบเท่า ร้อยละ 2.7 การรับรู้การเจ็บป่วยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่รับรู้ว่ามีโรคเลปโตสไปโรซิส สามารถป้องกันได้ ร้อยละ 91.7 รับรู้ว่ามีผู้ป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ ร้อยละ 90.5 และรับรู้ว่ามีผู้ป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ ร้อยละ 81.1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

	จำนวน(คน)	ร้อยละ
	338	100
เพศ		
ชาย	145	42.9
หญิง	193	57.1
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	11	3.3
25-34 ปี	41	12.1
35-44 ปี	70	20.7
45-54 ปี	108	32.0
ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป	108	32.0
$\bar{X}=47.09$, S.D.=10.76, Min.=20, Max.=60		
การศึกษา		
ประถมศึกษา	224	66.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	49	14.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)หรือเทียบเท่า	36	10.7
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ เทียบเท่า	9	2.7
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	20	5.9
การรับรู้การเจ็บป่วยของตนเองและบุคคลที่รู้จัก		
รู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้		
รับรู้	310	91.7
ยังไม่รับรู้	28	8.3
รู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้		
รับรู้	306	90.5
ยังไม่รับรู้	32	9.5
รู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้		
รับรู้	274	81.1
ยังไม่รับรู้	64	18.9

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

จากการศึกษาความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายข้อ พบว่าเกษตรกรที่ตอบถูกตั้งแต่ ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีดังนี้

1. หนู และ สุกร เป็นรังโรคเลปโตสไปโรซิส
2. การสวมรองเท้าบูทเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้อง เมื่อต้องขำโคลนในนาข้าว
3. การลืมน้ำในน้ำเพื่อหาลาเป็นการกระทำที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเลปโตสไปโรซิส
4. การเดินเท้าเปล่าในคอกสัตว์ที่เปียกชื้นเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส
5. หากจำเป็นต้องแช่ในน้ำเป็นเวลานานๆ วิธีป้องกันตนเองจากโรคเลปโตสไปโรซิส คือ ใส่รองเท้าบูท และถุงมือยาง

6. บุคคลที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง คือ นายยาวชอบดื่มน้ำบ่อที่ผ่านการต้มแล้ว
7. บุคคลที่ปฏิบัติตัวได้เหมาะสมในการป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิส คือ นายคำสวมถุงมือยางทุกครั้งขณะเกี่ยวหญ้า

8. หากพบสัตว์เลี้ยงของท่านป่วยท่านควรปฏิบัติโดยการ แยกสัตว์ออกจากฝูงจากสัตว์จนหายป่วย
9. บุคคลที่ปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง คือ นายคำ รับประทานผักด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาด
10. ในการทำนา การดีข้าว เสี่ยงต่อการเป็น โรคเลปโตสไปโรซิสน้อยที่สุด
11. การกำจัดขยะที่เป็นเศษอาหารในบ้าน โดยใส่ถุงดำก่อนทิ้งลงในถังขยะเป็นวิธีที่เหมาะสม
12. การป้องกันตนเองจากโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อเกิดน้ำท่วมควรใช้รองเท้าบูทถึง เข้า

จากการศึกษาความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายข้อ พบว่าเกษตรกรที่ตอบถูกน้อยกว่า ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีดังนี้

1. เชื้อโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถเข้าสู่ร่างกายของคนได้ ยกเว้นทางเพศสัมพันธ์
2. โรคเลปโตสไปโรซิส มีการระบาดในทุกฤดู
3. การลงน้ำหาลาไม่ควรปฏิบัติเมื่อร่างกายมีบาดแผลที่ผิวหนัง
4. พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเลปโตสไปโรซิส คือ จับต้องซากสัตว์ที่ตายมือเปล่า
5. ข้อที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส คือ เมื่อกำจัดหนูแล้วจะสามารถช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสได้

6. การกำจัดและเก็บมูลวัว มูลควาย ในคอกที่ถูกต้อง คือ ผึ่งแดดให้แห้งก่อนเก็บไว้ทำปุ๋ยคอก
7. ข้อที่ไม่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเลปโตสไปโรซิส คือ รับประทานอาหารร่วมกับผู้ป่วย

8. เมื่อน้ำท่วมขังรอบบริเวณบ้านของท่านควรหาไม้กระดานมาพาดวางเพื่อที่จะไม่ต้องเดินลุยน้ำเพื่อเป็นการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายข้อ

ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส	จำนวน	ร้อยละ
1. เชื้อโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถเข้าสู่ร่างกายของคนได้ <u>ยกเว้น</u> ทางใด (เฉลย ข้อ ง)		
ก. ทางลมหายใจ	208	61.5
ข. ทางบาดแผลที่ผิวหนังตามร่างกาย	40	11.8
ค. ทางรกจากแม่ที่ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซิสสู่ลูกในครรภ์	0	0.0
ง. ทางเพศสัมพันธ์	90	26.6
2. โรคเลปโตสไปโรซิส มีการระบาดในฤดูใด (เฉลย ข้อ ง)		
ก. ฤดูฝน	122	36.1
ข. ฤดูร้อน	6	1.8
ค. ฤดูหนาว	4	1.2
ง. ทุกฤดู	206	60.9
3. ข้อใด <u>ไม่ควร</u> ปฏิบัติเมื่อร่างกายมีบาดแผลที่ผิวหนัง (เฉลย ข้อ ง)		
ก. รักษาบาดแผลให้หายดีก่อนลงทำนา	33	9.8
ข. ลงน้ำหาลา	202	59.8
ค. หากแผลอยู่ที่เท้าควรสวมรองเท้าบูท	72	21.3
ง. ปิดบาดแผลไม่ให้โดนน้ำได้	31	9.2
4. พฤติกรรมใด <u>เสี่ยง</u> ต่อการติดเชื้อโรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ก)		
ก. จับต้อง ซากสัตว์ที่ตายมือเปล่า	217	64.2
ข. ปกปิดอาหารและน้ำไม่ให้หนูมาปัสสาวะรดได้	19	5.6
ค. หลีกเลี่ยงการลงแช่น้ำเป็นเวลานานๆ	72	21.3
ง. ดื่มน้ำดื่มสุกและบริโภคอาหารที่ปรุงสุกใหม่	30	8.9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส	จำนวน	ร้อยละ
5. สัตว์ชนิดใดเป็นแหล่งรังโรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ง)		
ก. หนู และ ห่าน	21	6.2
ข. วัว และ ไก่จวง	9	2.7
ค. เป็ด และ หนู	13	3.8
ง. หนู และ สุกร	295	87.3
6. ข้อใดเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้อง เมื่อต้องฆ่าโคลงในนาข้าว (เฉลย ข้อ ง)		
ก. ลงดำนนาเท้าเปล่า	15	4.4
ข. สวมถุงเท้าหนาๆ ดำนนา	69	20.4
ค. สวมรองเท้าผ้าใบหรือรองเท้าฟองน้ำก็ได้	0	0.0
ง. สวมรองเท้าบูท	254	75.1
7. การกระทำข้อใดที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ก)		
ก. ชำแหละหนูโดยการใส่ถุงมือยาง	35	10.4
ข. การรับประทานเนื้อหมูที่ปรุงสุกใหม่ๆ	9	2.7
ค. ลืมตาในน้ำเพื่อหาปลา	255	75.4
ง. อาบน้ำฟอกสบู่ทันทีเมื่อกลับจากการทำนา	39	11.5
8. พฤติกรรมในข้อใดที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ง)		
ก. ดื่มน้ำดื่มเป็นประจำ	7	2.1
ข. กินผักสดที่ล้างสะอาด	6	1.8
ค. สวมรองเท้าบูททุกครั้งที่ดินลุยน้ำ	22	6.5
ง. เดินเท้าเปล่าในคอกสัตว์ที่เปียกชื้น	303	89.6

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส	จำนวน	ร้อยละ
9. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส		
(เฉลย ข้อ ข)		
ก. เมื่อกำจัดหนูแล้วจะได้นำหนูประกอบเป็นอาหารได้	18	5.3
ข. เมื่อกำจัดหนูแล้วจะสามารถช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสได้	206	60.9
ค. เมื่อกำจัดหนูแล้วจะทำให้ไม่ต้องเลี้ยงแมวให้เปลืองอาหาร	6	1.8
ง. การกำจัดหนูไม่เกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส	108	32.0
10. การกำจัด และเก็บมูลวัว มูลควาย ในคอกที่ถูกต้องควรทำอย่างไร		
(เฉลย ข้อ ก)		
ก. ผึ่งแดดให้แห้งก่อนเก็บไว้ทำปุ๋ยคอก	152	45.0
ข. ให้กองเก็บไว้มุมใดมุมหนึ่งของคอก	169	50.0
ค. ไม่จำเป็นต้องกำจัดกองไว้ในคอกได้	5	1.5
ง. เก็บไว้ใต้ถุนบ้าน	12	3.6
11. ถ้าหากจำเป็นต้องแช่น้ำเป็นเวลานานๆ ท่านจะมีวิธีป้องกันตนเองจากโรคเลปโตสไปโรซิส อย่างไร		
(เฉลย ข้อ ง)		
ก. สวมถุงเท้าหนาๆ ถึงเข่า	41	12.1
ข. หากมีแผลให้ใช้ผ้าพันแผลไว้หนาๆ	14	4.1
ค. ใส่กางเกงขยาว เสื้อแขนยาว	17	5.0
ง. ใส่รองเท้าบูท และถุงมือยาง	266	78.7
12. บุคคลใดต่อไปนี้ที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง (เฉลย ข้อ ค)		
ก. นายอ้วน คำนวณจะมีบาดแผลที่มือ	44	13.0
ข. นายพอม ชอบเดินลุยโคลนโดยใส่รองเท้าผ้าใบ	15	4.4
ค. นายขาว ชอบดื่มน้ำบ่อที่ผ่านการต้มแล้ว	270	79.9
ง. นางเตี้ย ใส่ถุงมือผ้าเวลาหาปลา	9	2.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส	จำนวน	ร้อยละ
13.บุคคลใดต่อไปนี้ปฏิบัติตัวได้เหมาะสมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ก)		
ก.นายคำ สวมถุงมือยางทุกครั้งขณะเกี่ยวหญ้า	277	82.0
ข.นายขาว สวมถุงมือผ้าทุกครั้งขณะเกี่ยวหญ้า	47	13.9
ค.นายเขียว สวมถุงมือยางข้างที่จับหญ้าเท่านั้น	9	2.7
ง.นายแดง สวมถุงมือผ้าข้างที่จับหญ้าเท่านั้น	5	1.5
14.หากพบสัตว์เลี้ยงของท่านป่วยท่านควรปฏิบัติอย่างไร (เฉลย ข้อ ข)		
ก.แยกสัตว์ออกจากฝูงซัก 2 วัน	45	13.3
ข.แยกสัตว์ออกจากฝูงจากสัตว์จนหายป่วย	270	79.9
ค.ไม่ต้องแยกสัตว์ออกจากฝูงแต่ต้องทำความสะอาดคอกสัตว์	17	5.0
ง.ไม่ต้องแยกสัตว์ออกจากฝูงแต่หากมีสัตว์ตายต้องรับนำออกจากฝูง	6	1.8
15.บุคคลใดต่อไปนี้สามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง (เฉลย ข้อ ก)		
ก.นายคำ รีบล้างแผลด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาด	317	93.8
ข.นายขาว รีบนำผ้าพันแผลมาพันแผลไว้แล้วทำนาต่อ	7	2.1
ค.นายเขียว รีบลูกลิ้นออกจากแผลเพื่อไม่ให้เชื้อเข้าแผล	3	0.9
ง.นายส้ม รีบใช้น้ำแข็งมาประคบเพื่อหยุดเลือดแล้วทำนาต่อ	11	3.3
16.ข้อใดไม่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ก)		
ก.รับประทานอาหารร่วมกับผู้ป่วย	206	60.9
ข.ลอกสระ/คู/คลอง	19	5.6
ค.ปัสสาวะ	77	22.8
ง.ไถนา	36	10.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส	จำนวน	ร้อยละ
17.ในการทำนา ข้อใดเสี่ยงต่อการเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส น้อยที่สุด (เฉลย ข้อ ง)		
ก.ไถนา	32	9.5
ข.หว่านกล้า	2	0.6
ค.เกี่ยวข้าว	9	2.7
ง.ตีข้าว	295	87.3
18.ข้อใดเป็นการกำจัดขยะที่เป็นเศษอาหารในบ้าน ได้ถูกต้อง (เฉลย ข้อ ง)		
ก.ทิ้งลงถังขยะ	39	11.5
ข.ทิ้งลงหลุมขยะหลังบ้าน	8	2.4
ค.ทิ้งที่โคนต้นไม้ให้เหี้ยนปุย	16	4.7
ง.ใส่ถุงดำก่อนทิ้งลงในถังขยะ	275	81.4
19.เมื่อน้ำท่วมขังรอบบริเวณบ้านของท่าน ท่านควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อเป็นการป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิส (เฉลย ข้อ ค)		
ก.เดินลุยน้ำได้เลยถ้าเท้าไม่มีแผล	6	1.8
ข.สวมใส่รองเท้าบูทก่อนลุยน้ำบ้างในบางครั้ง	149	44.1
ค.หาไม้กระดานมาพาดวางเพื่อที่จะไม่ต้องเดินลุยน้ำ	167	49.4
ง.หากน้ำไม่เกินระดับข้อเท้าก็สวมรองเท้าผ้าใบลุยได้	16	4.7
20.การป้องกันตนเองจากโรคเลปโตสไปโรซิส เมื่อเกิดน้ำท่วมควรใช้รองเท้าชนิดใด (เฉลย ข้อ ง)		
ก.รองเท้าผ้าใบ	1	0.3
ข.รองเท้าหุ้มส้น	2	0.6
ค.รองเท้าบูทครึ่งแข้ง	17	5.0
ง.รองเท้าบูทถึงเข่า	318	94.1

เมื่อวิเคราะห์ระดับความรู้โดยการให้คะแนนจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า ความรู้ การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร มีคะแนนเฉลี่ย 13.38 คะแนน หรืออยู่ในช่วง 10.65–16.11 คะแนน อยู่ในระดับพอใช้ค่อนข้างดี โดยมีคะแนนต่ำสุด คือ 5 คะแนน และมีคะแนน สูงสุด คือ 19 คะแนน เมื่อจัดระดับความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่ มีความรู้การป้องกันโรค ในระดับดี ร้อยละ 58.9 รองลงมา มีความรู้ในระดับไม่ดี ร้อยละ 21.6 และมีความรู้ในระดับพอใช้ ร้อยละ 19.5 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระดับความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ระดับความรู้		จำนวน	ร้อยละ
ดี	ตั้งแต่ 14 คะแนนขึ้นไป	199	58.9
พอใช้	12 – 13 คะแนน	66	19.5
ไม่ดี	น้อยกว่า 12 คะแนน	73	21.6
รวม		338	100.0

หมายเหตุ: $\bar{X} = 13.38$, S.D. = 2.73, Min. = 5, Max. = 19, คะแนนเต็ม=20 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ การศึกษา และการรับรู้การเจ็บป่วยได้ผลดังนี้

1. เพศ จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรชายกับเกษตรกรหญิงมีความรู้การป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.026 โดยเกษตรกรชายมีความรู้การป้องกันโรค มากกว่าเกษตรกรหญิง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสระหว่างเกษตรกรชายกับ เกษตรกรหญิง

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	145	13.77	2.79	2.23	0.026
หญิง	193	13.10	2.66		

2. อายุ จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร
คะแนนเต็ม 20 คะแนน กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป มีความรู้สูงสุด คือ ได้ 19 คะแนน รองลงมาคือ
กลุ่มอายุ 25-34 ปี, 35-44 ปี, 45-54 ปี ได้คะแนนเท่ากัน คือ 18 คะแนน กลุ่มอายุ น้อยกว่า 25 ปี มี
ความรู้การป้องกันโรค ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 14.36 คะแนน และกลุ่มอายุ 45-54 ปี มีความรู้
การป้องกันโรค ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 13.02 คะแนน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรจำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ	จำนวน	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
น้อยกว่า 25 ปี	11	13	17	14.36	1.36
25-34 ปี	41	8	18	14.10	1.96
35-44 ปี	70	5	18	13.89	2.73
45-54 ปี	108	5	18	13.02	2.90
มากกว่า 54 ปี ขึ้นไป	108	5	19	13.06	2.83

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
ของเกษตรกรระหว่างกลุ่มอายุพบว่า เกษตรกรกลุ่มอายุต่างกันมีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.038 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรที่มีกลุ่มอายุ
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	75.13	18.78	2.56	0.038
ภายในกลุ่ม	333	2440.87	7.33		
รวม	337	2516.00			

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่พบว่า เกษตรกรกลุ่มอายุ 25-34 ปี มีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแตกต่างจากกลุ่มอายุ 45-54 ปี และกลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไป และเกษตรกรที่มีอายุ 35-44 ปี มีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแตกต่างจากกลุ่มอายุ 45-54 ปี และกลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยเกษตรกรกลุ่มอายุ 25-34 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคมกกว่ากลุ่มอายุ 45-54 ปี และกลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไป และ เกษตรกรกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคมกกว่ากลุ่มอายุ 45-54 ปี และกลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไป ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่างกลุ่มอายุต่างกันรายคู่

กลุ่มอายุ	น้อยกว่า 25 ปี	25-34 ปี	35-44 ปี	45-54 ปี	ตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป
	(14.36)	(14.10)	(13.89)	(13.02)	(13.06)
น้อยกว่า 25 ปี	(14.36)	0.00			
25-34 ปี	(14.10)	0.27	0.00		
35-44 ปี	(13.89)	0.48	0.21	0.00	
45-54 ปี	(13.02)	1.34	1.08*	0.87*	0.00
ตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป	(13.06)	1.31	1.04*	0.83*	0.03

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็น ค่าเฉลี่ย ส่วนตัวเลขในเนื้อตารางเป็นผลลบระหว่างค่าเฉลี่ยตามแนวนอนกับแนวตั้ง
* มีนัยสำคัญที่ 0.05

3.การศึกษา จากการวิเคราะห์ ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรคะแนนเต็ม 20 คะแนน เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความรู้สูงสุด ได้ 19 คะแนน ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคสูงสุด คือ 15 คะแนน และระดับการศึกษาประถมศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความรู้ต่ำสุด คือ 12.02 คะแนน ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	224	5	19	12.90	2.88
มัธยมศึกษาตอนต้น	49	10	18	13.86	2.00
มัธยมศึกษาปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	36	8	18	14.75	2.18
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	9	11	18	13.78	2.73
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	20	11	18	15.00	1.84

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่างการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ออย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรที่มีการศึกษาดังกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	183.86	45.96	6.56	0.001
ภายในกลุ่ม	333	2332.15	7.00		
รวม	337	2516.00			

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่พบว่า เกษตรกรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างจากเกษตรกร ที่มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย และระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดย เกษตรกรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส น้อยกว่าเกษตรกร ที่มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย และระดับปริญญาตรี ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง
การศึกษาต่างกันรายคู่

การศึกษา		ประถม (12.90)	มัธยมต้น (13.86)	มัธยมปลาย (14.75)	ปวส. (13.78)	ปริญญาตรี (15.00)
ประถม	(12.90)	0.00				
มัธยมต้น	(13.86)	0.96	0.00			
มัธยมปลาย	(14.75)	1.85*	0.89	0.00		
ปวส.	(13.78)	0.88	0.08	0.97	0.00	
ปริญญาตรี	(15.00)	2.10*	1.14	0.25	1.22	0.00

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนตัวเลขในเนื้อตารางเป็นผลลระหว่างค่าเฉลี่ยตาม
แนวนอนกับแนวตั้ง

* มีนัยสำคัญที่ 0.05

4.การรับรู้การเจ็บป่วย

4.1 การรับรู้การเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ เกษตรกรที่รับรู้
ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ มีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างกับ
กับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001 โดย
ที่เกษตรกรที่รับรู้มีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคมกกว่าเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกัน
ได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
รับรู้	306	13.63	2.64	5.25	0.001
ยังไม่รับรู้	32	11.06	2.54		

4.2 การรับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ เกษตรกรที่รับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ มีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแตกต่างกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001 โดยเกษตรกรที่รับรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคมกกว่าเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่างกลุ่มเกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
รับรู้	310	13.64	2.62	5.891	0.001
ยังไม่รับรู้	28	10.61	2.42		

4.3 การรับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ เกษตรกรที่รับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ มีความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแตกต่างกันกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.010 โดยเกษตรกรที่รับรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความรู้การป้องกันโรคมกกว่าเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความรู้การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่างกลุ่มเกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
รับรู้	274	13.60	2.57	2.638	0.010
ยังไม่รับรู้	64	12.47	3.19		

ทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

จากการศึกษาทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายข้อ พบว่าเกษตรกรที่ตอบเห็นด้วย ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีดังนี้

1. เมื่อท่านมีบาดแผลตามร่างกายท่านจะหลีกเลี่ยงไม่สัมผัสแหล่งน้ำตาม สระ หนอง คลอง บึง
 2. การสวมใส่ถุงมือยางเมื่อต้องดำนา แม้จะไม่สะดวกในการทำงาน แต่สามารถช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสได้
 3. หากรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ สามารถช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสได้
 4. การปกปิดหรือเก็บภาชนะใส่อาหารให้มีขีดสามารถป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
 5. โรคเลปโตสไปโรซิสเป็นโรคติดต่อที่รักษาหายได้ จึงไม่จำเป็นต้องป้องกัน
 6. การป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสเป็นเรื่องของชาวนาเท่านั้น
 7. การสวมใส่กางเกงขายาว และเสื้อแขนยาวทำให้ร้อน และไม่ได้ช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
 8. หลังจากการหว่านกล้า, ดำนาและเกี่ยวข้าว การอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ก็สามารถป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิสได้
 9. เราไม่จำเป็นต้องกำจัดหนู เพราะว่าในหมู่บ้านเราไม่เคยมีใครป่วย หรือ ตาย จากโรคเลปโตสไปโรซิส
 10. การล้างมือจากน้ำ ในนาข้าว ไม่ทำให้ติดเชื้อ โรคเลปโตสไปโรซิส
 11. การฉางหญ้าตามคันนา ไม่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
 12. การสัมผัสปัสสาวะ วัว ควาย ไม่มีโอกาสที่จะทำให้ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส
 13. การใช้มือโกยปุ๋ยคอก ที่อยู่ในคอกวัว คอกควายไม่ทำให้ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส
 14. หากต้องฆ่าแหละหนู ไม่จำเป็นต้องใส่ถุงมือยางก็ได้ เพราะเนื้อหนูมีแต่เลือดที่ปนเปื้อนอยู่เท่านั้น
 15. น้ำท่วมขังใน บริเวณบ้าน ไม่เกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซิส
 16. ถ้าท่านจะเดินลุยน้ำ ที่ท่วมขังบริเวณ บ้าน จะใส่รองเท้าบูท หรือไม่ใส่ก็ได้
- จากการศึกษาทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายข้อ พบว่าเกษตรกรที่ตอบเห็นด้วย น้อยกว่าร้อยละ 70 มีดังนี้
1. โรคเลปโตสไปโรซิสไม่น่ากลัวเพราะรักษาหายได้
 2. โรคเลปโตสไปโรซิสเป็นโรคที่ไม่สามารถป้องกันได้
 3. การใช้มือรับประทานอาหารไม่มีโอกาสทำให้เป็นโรคเลปโตสไปโรซิส

4. การสวมใส่รองเท้าบูท ไม่ช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสได้

5. การกำจัดหนูในบ้านและบริเวณบ้านแล้ว ก็ไม่ได้ทำให้ โรคเลปโตสไปโรซิสใน

หมู่บ้านลดลง

6. การควบคุมกำจัดสุนัขจรจัดในหมู่บ้านไม่เกี่ยวกับการป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิส

7. โรคเลปโตสไปโรซิสเป็นโรคที่ไม่สามารถป้องกันได้ เนื่องจากมีหนูอยู่ทุกที่

8. การสวมถุงมือยางดำนา ทำให้ไม่ถนัดและทำให้ดำนาไม่สะดวก

9. การกำจัดหนูในนาข้าว เป็นเรื่องยุ่งยาก

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามทัศนคติการป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิส
รายชื่อ

ทัศนคติการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)
*1. โรคเลปโตสไปโรซิส ไม่น่ากลัวเพราะรักษาหาย ได้	14.2 (48)	29.3 (99)	6.5 (22)	30.2 (102)	19.8 (67)
*2. โรคเลปโตสไปโรซิส เป็นโรคที่ไม่สามารถ ป้องกันได้	4.4 (15)	29.0 (98)	9.8 (33)	31.4 (106)	25.4 (86)
* คำถามด้านล่าง					

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ทัศนคติการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ (n)	เห็นด้วย ร้อยละ (n)	ไม่แน่ใจ ร้อยละ (n)	ไม่เห็น ด้วย ร้อยละ (n)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ (n)
3. เมื่อท่านมีบาดแผลตาม ร่างกายท่านจะหลีกเลี่ยง ไม่สัมผัสแหล่งน้ำตาม สระ หนอง คลอง บึง	27.2 (92)	48.2 (163)	2.7 (9)	10.9 (37)	10.9 (37)
*4. การใช้มือรับประทาน อาหารไม่มีโอกาสทำให้ เป็นโรคเลปโตสไปโรซิส	4.7 (16)	25.4 (86)	21.0 (71)	45.9 (155)	3.0 (10)
*5. การสวมใส่รองเท้าบูท ไม่ช่วยป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิสได้	4.1 (14)	17.5 (59)	7.7 (26)	47.0 (159)	23.7 (80)
6. การสวมใส่ถุงมือยาง เมื่อต้องดำนา แม้จะไม่ สะดวกในการทำงาน แต่ สามารถช่วยป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิสได้	16.6 (56)	65.1 (220)	6.5 (22)	9.8 (33)	2.1 (7)
7. หากรับประทานอาหาร ที่ปรุงสุกใหม่ๆ สามารถ ช่วยป้องกันโรคเลปโตส ไปโรซิสได้	26.3 (89)	59.5 (201)	5.6 (19)	4.4 (15)	4.1 (14)

* คำถามด้านลบ

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ทัศนคติการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ (n)	เห็นด้วย ร้อยละ (n)	ไม่แน่ใจ ร้อยละ (n)	ไม่เห็น ด้วย ร้อยละ (n)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ (n)
8.การปกปิดหรือเก็บ					
ภาชนะใส่อาหารให้มีฉีดยา	27.2	55.3	5.6	9.2	2.7
สามารถป้องกันโรคเลป โตสไปโรซิส	(92)	(187)	(19)	(31)	(9)
*9. การกำจัดหนูในบ้าน					
และบริเวณบ้านแล้ว ก็	10.4	36.1	19.2	25.7	8.6
ไม่ได้ทำให้ โรคเลปโตสไปโรซิส	(35)	(122)	(65)	(87)	(29)
ไปโรซิสในหมู่บ้านลดลง					
*10. การควบคุมกำจัด					
สุนัขจรจัดในหมู่บ้านไม่	4.7	46.4	21.6	24.3	3.0
เกี่ยวกับการป้องกัน โรค	(16)	(157)	(73)	(82)	(10)
เลปโตสไปโรซิส					
*11.โรคเลปโตสไปโรซิส					
เป็นโรคที่ไม่สามารถ	9.2	26.6	6.2	49.7	8.3
ป้องกันได้ เนื่องจากมีหนู	(31)	(90)	(21)	(168)	(28)
อยู่ทุกที่					
*12. โรคเลปโตสไปโรซิส					
เป็นโรคติดต่อที่ รักษาหาย	3.3	4.4	6.5	60.1	25.7
ได้ จึงไม่จำเป็นต้อง	(11)	(15)	(22)	(203)	(87)
ป้องกัน					
*13. การป้องกันโรคเลป					
โตสไปโรซิส เป็นเรื่อง	4.7	9.2	8.3	48.2	29.6
ของชาวนาเท่านั้น	(16)	(31)	(28)	(163)	(100)

* คำถามด้านลบ

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ทัศนคติการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ (n)	เห็นด้วย ร้อยละ (n)	ไม่แน่ใจ ร้อยละ (n)	ไม่เห็น ด้วย ร้อยละ (n)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ (n)
*14. การสวมใส่กางเกงขา ยาว และเสื้อแขนยาวทำ ให้ร้อน และไม่ได้ช่วย ป้องกันโรคเลปโตสไปโร ซิส	4.4 (15)	24.9 (84)	17.8 (60)	37.0 (125)	16.0 (54)
15. หลังจากการหว่านกล้า , ดำนา และเกี่ยวข้าว การ อาบน้ำชำระร่างกายให้ สะอาด ก็สามารถป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิสได้	25.7 (87)	57.4 (194)	3.0 (10)	12.4 (42)	1.5 (5)
*16. การสวมถุงมือยาง ดำนา ทำให้ไม่ถนัดและ ทำให้ดำนาไม่สะดวก	10.7 (36)	50.6 (171)	6.8 (23)	28.4 (96)	3.6 (12)
*17. เราไม่จำเป็นต้อง กำจัดหนู เพราะว่าใน หมู่บ้านเราไม่เคยมีใคร ป่วยหรือตาย จากโรคเลป โตสไปโรซิส	4.7 (16)	5.6 (19)	7.7 (26)	46.4 (157)	35.5 (120)
*18.การล้างมือจากน้ำ ใน นาข้าว ไม่ทำให้ติดเชื้อ โรคเลปโตสไปโรซิส	3.3 (11)	10.4 (35)	12.7 (43)	54.4 (184)	19.2 (65)

* คำถามซ้ำ

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ทัศนคติการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)
*19.การกำหนดหนูในนา ข้าว เป็นเรื่องยุ่งยาก	5.0 (17)	24.0 (81)	7.7 (26)	54.7 (185)	8.6 (29)
*20.การถางหญ้าตามคัน นา ไม่เกี่ยวข้องกับการ ป้องกันโรคเลปโตสไปโร ซิส	2.7 (9)	13.0 (44)	11.8 (40)	57.1 (193)	15.4 (52)
*21.การสัมผัสปัสสาวะ วัว ควาย ไม่มีโอกาสที่จะ ทำให้ป่วยเป็นโรคเลป โตสไปโรซิส	4.1 (14)	11.8 (40)	12.4 (42)	52.1 (176)	19.5 (66)
*22. การใช้มือโกยปุ๋ยคอก ที่อยู่ในคอกวัว คอกควาย ไม่ทำให้ป่วยเป็นโรคเลป โตสไปโรซิส	3.6 (12)	9.5 (32)	15.4 (52)	50.9 (172)	20.7 (70)
*23.หากต้องฆ่าเหาะหนู ไม่จำเป็นต้องใส่ถุงมือยาง ก็ได้ เพราะเนื้อหนูมีแต่ เลือดที่ปนเปื้อนอยู่เท่านั้น	2.7 (9)	7.1 (24)	11.5 (39)	63.0 (213)	15.7 (53)
*24.น้ำท่วมขังใน บริเวณ บ้าน ไม่เกี่ยวกับโรคเลป โตสไปโรซิส	1.8 (6)	14.5 (49)	5.0 (17)	62.4 (211)	16.3 (55)

* คำถามด้านลบ

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ทัศนคติการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	(n)	(n)	(n)	(n)	(n)
*25.ถ้าท่านจะเดินลุยน้ำ ที่ท่วมขังบริเวณ บ้าน จะ ใส่รองเท้าบูท หรือไม่ใส่ก็ได้	4.1	20.1	6.5	52.7	16.6
	(14)	(68)	(22)	(178)	(56)

* คำถามด้านลบ

จากการศึกษาทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร โดยการให้
คะแนนจากคะแนนเต็ม 125 คะแนน พบว่า มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ย 89.03 คะแนน หรืออยู่ในช่วง
77.37-100.69 คะแนน อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี โดยมีคะแนนต่ำสุด คือ 49 คะแนน และมี
คะแนนสูงสุด คือ 114 คะแนน เมื่อจัดระดับทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแล้ว เกษตรกร
ส่วนใหญ่มีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส อยู่ในระดับดี ร้อยละ 61.8 รองลงมา คือ มี
ทัศนคติการป้องกันโรคในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.2 และมีทัศนคติการป้องกันโรคในระดับไม่
ค่อยดี ร้อยละ 8.0 ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระดับทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไป
โรซิส

ระดับทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ
ดี 95 – 104 คะแนน	209	61.8
ปานกลาง 85 – 94 คะแนน	102	30.2
ไม่ค่อยดี น้อยกว่า 85 คะแนน	27	8.0
รวม	338	100.0

หมายเหตุ: $\bar{X} = 89.03$, S.D. = 11.66, Min. = 49, Max. = 114, ช่วงที่ให้คะแนน 25 – 125 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร กับตัวแปร เพศ อายุ การศึกษา และการรับรู้การเจ็บป่วยของตนเองหรือบุคคลที่รู้จัก

1.เพศ จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรชายกับเกษตรกรหญิงมีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสระหว่างเกษตรกรชายกับเกษตรกรหญิง (n=338 คน)

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	145	87.92	13.23	1.47	0.143
หญิง	193	89.87	10.29		

2.อายุ จากการวิเคราะห์พบว่า ทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรคะแนนเต็ม 125 คะแนน กลุ่มอายุ 35-44 ปี มีคะแนนทัศนคติการป้องกันโรคสูงสุด คือ ได้ 114 คะแนน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 45-54 ปี ได้ 111 คะแนน กลุ่มอายุ 35-44 ปี มีทัศนคติการป้องกันโรคคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 91.69 คะแนน และกลุ่มอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป มีทัศนคติการป้องกันโรคคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 85.95 คะแนน ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรจำแนกตามกลุ่มอายุ (n=338 คน)

กลุ่มอายุ	จำนวน	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
น้อยกว่า 25 ปี	11	73	106	91.91	9.84
25-34 ปี	41	76	108	90.88	7.82
35-44 ปี	70	51	114	91.69	12.42
45-54 ปี	108	49	111	89.39	10.72
ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป	108	51	108	85.95	12.87

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรตามกลุ่มอายุพบว่า เกษตรกรที่มีกลุ่มอายุต่างกันมีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.011 ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรที่มีกลุ่มอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	1760.88	4	440.22	3.33	0.011
ภายในกลุ่ม	44072.82	333	132.35		
รวม	45833.70	337			

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ พบว่าเกษตรกรกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแตกต่างกับเกษตรกร กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเกษตรกรกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติการป้องกันโรคที่มากกว่ากลุ่มอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่างกลุ่มอายุต่างกันรายคู่

กลุ่มอายุ	น้อยกว่า 25 ปี	25-34 ปี	35-44 ปี	45-54 ปี	ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป
	(91.91)	(90.88)	(91.69)	(89.39)	(85.95)
น้อยกว่า 25 ปี (91.91)	0.00				
25-34 ปี (90.88)	1.03	0.00			
35-44 ปี (91.69)	0.22	0.81	0.00		
45-54 ปี (89.39)	2.52	1.49	2.30	0.00	
ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป (85.95)	5.96	4.92	5.73*	3.44	0.00

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็น ค่าเฉลี่ย ส่วนตัวเลขในเนื้อตารางเป็นผลลบระหว่างค่าเฉลี่ยตามแนวนอนกับแนวตั้ง

* มีนัยสำคัญที่ 0.05

3.การศึกษา จากการวิเคราะห์พบว่า ทักษะการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร คะแนนเต็ม 125 คะแนน เกษตรกรที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ เทียบเท่า มีคะแนนสูงสุด คือ ได้ 114 คะแนน ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ เทียบเท่า และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการป้องกันโรคสูงสุด คือ 96.11 คะแนน ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการป้องกันโรคต่ำสุด คือ 86.75 คะแนน ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ทักษะการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	224	49	111	86.75	12.26
มัธยมศึกษาตอนต้น	49	62	114	90.55	8.70
มัธยมศึกษาปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	36	80	111	96.11	8.21
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	9	83	114	96.11	8.97
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	20	81	110	94.95	8.73

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบทักษะการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรตามระดับการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทักษะการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001 ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบทักษะการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรที่มีการศึกษต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	239.70	1059.92	8.49	0.001
ภายในกลุ่ม	333	41594.01	124.91		

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่พบว่า เกษตรกรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีทักษะการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างจากเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเกษตรกรที่มีการศึกษา

ระดับ ประถมศึกษามีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส น้อยกว่าเกษตรกร ที่มี การศึกษาระดับมัธยมปลาย และระดับปริญญาตรี ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง การศึกษาต่างกันรายคู่

การศึกษา	ประถม (86.75)	มัธยมต้น (90.55)	มัธยมปลาย (96.11)	ปวส. (96.11)	ปริญญาตรี (94.95)
ประถม (86.75)	0.00				
มัธยมต้น (90.55)	3.81	0.00			
มัธยมปลาย (96.11)	9.37*	5.56	0.00		
ปวส. (96.11)	9.37	5.56	0.00	0.00	
ปริญญาตรี (94.95)	8.20*	4.40	1.16	1.16	0.00

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนตัวเลขในเนื้อตารางเป็นผลลระหว่างค่าเฉลี่ยตาม แนวนอนกับแนวตั้ง

* มีนัยสำคัญที่ 0.05

4.การรับรู้การเจ็บป่วย

4.1 การรับรู้การเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ เกษตรกรที่รับรู้ ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ มีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างกับ กับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.004 โดย เกษตรกรที่รับรู้การเจ็บป่วย มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติการป้องกันโรคดีกว่าเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ดัง ตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกัน
ได้

	จำนวน	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
รับรู้	306	89.62	11.61	2.898	0.004
ยังไม่รับรู้	32	83.41	10.80		

4.2 การรับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ เกษตรกรที่รับรู้ว่า
โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ มีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
แตกต่างกันกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ อย่างมี
นัยสำคัญที่ 0.010 โดยเกษตรกรที่รับรู้ มีทัศนคติการป้องกันโรคมั่นคงแน่วแน่มากกว่าเกษตรกรที่
ยังไม่รับรู้ ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่รับรู้กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำ
ให้เสียชีวิตได้

	จำนวน	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
รับรู้	310	89.52	11.70	2.591	0.010
ยังไม่รับรู้	28	83.61	9.91		

4.3 การรับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ เกษตรกรที่รับรู้ว่า
โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ มีทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
ไม่แตกต่างกันกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ ดัง
ตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่รับรู้กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้ว
สามารถป่วยอีกได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
รับรู้	274	89.46	11.99	1.406	0.161
ยังไม่รับรู้	64	87.19	10.03		

พฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

จากการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายข้อ พบว่าเกษตรกรที่ตอบ
ปฏิบัติทุกครั้ง ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีดังนี้

1. ท่านปล่อยน้ำเสีย หรือน้ำทิ้งจากคอกสัตว์ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือ หนอง คลอง
และสระน้ำ

2. ท่านเดินเท้าเปล่าในทุ่งนา หรือ ในคอกวัว คอกควาย

3. ท่านเดินตามคันนาที่มีเห็บารกรุงรัง ด้วยเท้าเปล่า

4. ท่านรับประทานอาหารค้างมือที่ไม่ได้เก็บไว้ในตู้กับข้าวที่มิดชิด

5. ท่านนำซากสัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น วัว ควาย สุกร หนูนา ไปประกอบ
อาหาร เพื่อรับประทาน

6. ท่านสวมเสื้อแขนยาว และกางเกงขายาว ขณะทำนา

7. ท่านอาบน้ำด้วยน้ำ สะอาด และฟอกสบู่ทันทีหลังการลุยน้ำ หรือ ย่ำโคลน

8. ท่านอาบน้ำสะอาดและ ฟอกสบู่ทันทีหลังกลับจากทำนา

9. ท่านล้างมือจนสะอาดทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร เมื่อขึ้นจากทำนา

10. ท่านรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ

11. ท่านล้างผักสด เช่น ผักกระเฉดน้ำ ผักบุ้ง หรือผักที่ปลูกไว้ที่บริเวณเถียงนา ก่อน
รับประทาน

12. ท่านเก็บ หรือ ปกปิดภาชนะใส่อาหารและน้ำ

13. ท่านสวมรองเท้าบูทเมื่อต้องเดินเหยียบย่ำ โคลนในนา

14. ท่านล้างมือหลังจากจับต้องสัตว์ หรือ ซากสัตว์ทุกชนิด

15. ท่านกำจัดเศษอาหาร ไม่ให้เหลือตกค้างจนเป็นแหล่งอาหารของหนู

จากการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสรายชื่อ พบว่าเกษตรกรที่ตอบ
ปฏิบัติทุกครั้ง น้อยกว่า ร้อยละ 70 มีดังนี้

1. ท่านได้นำสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว มาเลี้ยงในคัวบ้านของท่าน
2. ท่านได้นำสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย หมู มาเลี้ยงบริเวณรอบๆ บ้านของท่าน
3. ท่านใช้มือเปล่าหยิบจับหรือ โกย เพื่อกำจัดมูลสัตว์ที่ท่านเลี้ยง เช่น มูลวัว, ควาย
4. ท่านกำจัดเศษอาหารที่เหลือจากสัตว์เลี้ยงของท่าน เช่น สุนัข หรือ แมว
5. ขณะที่ท่านมีบาดแผลที่ มือ เท้า หรือตามร่างกาย ท่านได้ลงไปจับปลาในน้ำ ตาม

หนอง คลอง บึง หรือ สระน้ำ

6. ท่านเดินข้ามโคลนหรือบริเวณที่มีน้ำขังด้วยเท้าเปล่า
7. ท่านสวมรองเท้าบูท เมื่อต้องไปทำนาโดยไม่ให้น้ำในนา เข้าไป ในรองเท้าบูทได้
8. ท่านสวมถุงมือยางที่ไม่ขาด ไม่ชำรุดขณะทำนา
9. ท่านดื่มน้ำก่อนดื่ม เมื่อไม่แน่ใจว่าน้ำสะอาดหรือไม่
10. ท่านหลีกเลี่ยงการลงไปอาบน้ำ หรือ แช่น้ำในแหล่งน้ำที่มีหนูชุกชุม
11. ท่านสวมถุงมือยางเมื่อนำสัตว์มาฆ่าและด้วยตนเองก่อนนำมาปรุงเป็นอาหาร

รับประทานในครอบครัว

12. ท่านทำความสะอาดบริเวณบ้านอยู่ฉาง และจัดเก็บสิ่งของให้มีระเบียบ
13. ท่านจัดบ้านเป็นระเบียบเรียบร้อย และไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนู
14. ท่านควบคุมและกำจัดหนูในบ้านและบริเวณบ้านโดยการใช้ กรงดักหนู หรือ กับดัก

หนู หรือ กวาดคักหนู

15. ท่านกางหญ้าไม่ให้รบกวนบริเวณทางเดินในพื้นที่ ที่ท่านทำนา

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส รายข้อ

พฤติกรรมในการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)
*1. ท่านได้นำสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว มาเลี้ยงในตัวบ้าน ของท่าน	59.5 (201)	5.6 (19)	24.6 (83)	40.2 (136)
*2. ท่านได้นำสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย หมู มาเลี้ยงบริเวณ รอบๆ บ้านของท่าน	16.6 (56)	13.9 (47)	14.2 (48)	55.3 (187)
*3. ท่านใช้มือเปล่าหยิบจับ หรือ โขย เพื่อกำจัดมูลสัตว์ที่ ท่านเลี้ยง เช่น มูลวัว, ควาย	4.4 (15)	8.6 (29)	41.4 (140)	45.6 (154)
4. ท่านกำจัดเศษอาหารที่ เหลือจากสัตว์เลี้ยงของท่าน เช่น สุนัข แมว	101 (29.9)	61 (18.0)	55 (16.3)	121 (35.8)
*5. ท่านปล่อยน้ำเสีย หรือ น้ำทิ้งจากคอกสัตว์ ลงสู่ แหล่งน้ำสาธารณะ หรือ หนอง คลอง และสระน้ำ	33 (9.8)	21 (6.2)	22 (6.5)	262 (77.5)
*6. ขณะที่ท่านมีบาดแผลที่ มือ เท้า หรือตามร่างกาย ท่านได้ลงไปจับปลาในน้ำ ตาม หนอง คลอง บึง	37 (10.9)	15 (4.4)	55 (16.3)	231 (68.3)

* คำถามด้านลบ

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)
*7. ท่านเดินเท้าเปล่าในทุ่ง นา หรือ ในคอกวัว คอก ควาย	18 (5.3)	12 (3.6)	62 (18.3)	246 (72.8)
*8. ท่านเดินย่ำโคลนหรือ บริเวณที่มีน้ำขังด้วยเท้าเปล่า	17 (5.0)	15 (4.4)	121 (35.8)	185 (54.7)
*9. ท่านเดินตามคันนาที่มี หญ้ารูปร่าง ด้วยเท้าเปล่า	10 (3.0)	7 (2.1)	74 (21.9)	247 (73.1)
*10. ท่านรับประทานอาหาร ค้างมือที่ไม่ได้เก็บไว้ในตู้ กับข้าวที่มิดชิด	3.0 (10)	2.7 (9)	9.8 (33)	84.6 (286)
*11. ท่านนำซากสัตว์ที่ตาย โดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น วัว ควาย สุนัข หนูนา ไป ประกอบอาหาร เพื่อ รับประทาน	5.6 (19)	3.6 (12)	3.6 (12)	87.3 (295)
12. ท่านสวมรองเท้าบูท เมื่อ ต้องไปทำนาโดยไม่ให้น้ำใน นา เข้าไป ในรองเท้าบูทได้	44.1 (149)	26.3 (89)	13.6 (46)	16.0 (54)
13. ท่านสวมถุงมือยางที่ไม่ ขาด ไม่ชำรุดขณะทำนา	45.0 (152)	18.9 (64)	12.4 (42)	23.7 (80)
14. ท่านสวมเสื้อแขนยาว และกางเกงขายาว ขณะทำนา	76.9 (260)	15.1 (51)	5.6 (19)	2.4 (8)

* คำถามด้านลบ

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมป้องกันการโรค เลปโตสไปโรซิส	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)
15. ทำนอบน้ำด้วยน้ำ สะอาด และฟอกสบู่ทันที หลังการลุยน้ำ หรือ ขำโคลน	81.1 (274)	13.9 (47)	3.0 (10)	2.1 (7)
16. ทำนอบน้ำสะอาด และ ฟอกสบู่ทันทีหลังกลับ จากทำนา	84.0 (284)	12.7 (43)	2.4 (8)	0.9 (3)
17. ทำนาล้างมือจนสะอาดทุก ครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร เมื่อขึ้นจากทำนา	84.0 (284)	9.5 (32)	4.1 (14)	2.4 (8)
18. ทำนดื่มน้ำก่อนดื่ม เมื่อ ไม่แน่ใจว่าน้ำ สะอาดหรือไม่	42.6 (144)	20.4 (69)	25.7 (87)	11.2 (38)
19. ทำนรับประทานอาหารที่ ปรุงสุกใหม่ๆ	74.0 (250)	20.1 (68)	5.0 (17)	0.9 (3)
20. ทำนล้างผักสด เช่น ผัก กระเฉดน้ำ ผักบุ้ง หรือผักที่ ปลูกไว้ที่บริเวณเชิงนา ก่อนรับประทาน	89.1 (301)	6.8 (23)	0.6 (2)	3.6 (12)
21. ทำนเก็บ หรือ ปกปิด ภาชนะใส่อาหารและน้ำ	84.3 (285)	10.7 (36)	3.3 (11)	1.8 (6)

* คำถามด้านลบ

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมป้องกันการโรค	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
เลปโตสไปโรซิส	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)	ร้อยละ (n)
22. ท่านหลีกเลี่ยงการลงไป อาบน้ำ หรือ แช่ น้ำในแหล่งน้ำที่มีหนู ชุกชุม	56.2 (190)	11.5 (39)	11.2 (38)	21.0 (71)
23. ท่านสวมรองเท้าบูทเมื่อ ต้องเดินเหยียบย่ำ โคลนใน นา	65.7 (222)	18.9 (64)	10.7 (36)	4.7 (16)
24. ท่านสวมถุงมือยางเมื่อ นำสัตว์มาฆ่าและค้าขาย ตนเองก่อนนำมาปรุงเป็น อาหารรับประทานใน ครอบครัว	40.2 (136)	21.6 (73)	10.1 (34)	28.1 (95)
25. ท่านล้างมือหลังจากจับ ต้องสัตว์ หรือ ซากสัตว์ทุก ชนิด	82.0 (277)	13.3 (45)	3.3 (11)	1.5 (5)
26. ท่านทำความสะอาด บริเวณบ้านอยู่ฉาง และ จัดเก็บสิ่งของให้มีระเบียบ	68.9 (233)	18.9 (64)	9.2 (31)	3.0 (10)
27. ท่านจัดบ้านเป็นระเบียบ เรียบร้อย และไม่เป็นแหล่ง เพาะพันธุ์ของหนู	68.3 (231)	19.8 (67)	10.7 (36)	1.2 (4)

* คำถามด้านล่าง

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมกำหนัดป้องกันโรค เลปโตสไปโรซิส	ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ (n)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง ร้อยละ (n)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง ร้อยละ (n)	ไม่เคย ปฏิบัติ ร้อยละ (n)
28. ท่านควบคุมและกำจัด หนูในบ้านและบริเวณบ้าน โดยใช้ กรงดักหนู หรือ กับดักหนู หรือ กาวดักหนู	47.6 (161)	28.4 (96)	22.8 (77)	1.2 (4)
29. ท่านกำจัดเศษอาหาร ไม่ให้เหลือตกค้างจนเป็น แหล่งอาหารของหนู	76.9 (260)	14.2 (48)	4.1 (14)	4.7 (16)
30. ท่านถางหญ้าไม่ให้รก บริเวณทางเดินในพื้นที่ ที่ ท่านทำนา	62.1 (210)	22.8 (77)	12.4 (42)	2.7 (9)

* คำถามด้านลบ

จากการศึกษาพฤติกรรมกำหนัดป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร โดยการให้
คะแนนจากคะแนนเต็ม 90 คะแนน พบว่า มีคะแนนพฤติกรรมกำหนัดป้องกันโรคเฉลี่ย 72.02 คะแนน
หรืออยู่ในช่วง 61.92-82.12 คะแนน อยู่ในระดับดีปานกลางค่อนข้างดีมาก โดยมีคะแนนต่ำสุด คือ 30
คะแนน และมีคะแนนสูงสุด คือ 90 คะแนน เมื่อจัดระดับพฤติกรรมกำหนัดป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
แล้ว ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกำหนัดป้องกันโรค ในระดับดีมาก ร้อยละ 53.6 รองลงมา คือ มีพฤติกรรม
กำหนัดป้องกันโรค อยู่ในระดับดีปานกลาง ร้อยละ 41.1 ส่วนพฤติกรรมกำหนัดป้องกันโรค ในระดับดี
น้อย มีเพียง 18 คน ร้อยละ 5.3 ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระดับพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ระดับพฤติกรรม		จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	ตั้งแต่ 72 คะแนนขึ้นไป	181	53.6
ดีปานกลาง	54 – 71 คะแนน	139	41.1
ดีน้อย	น้อยกว่า 54 คะแนน	18	5.3
รวม		338	100.0

หมายเหตุ: $\bar{X} = 72.02$, S.D. = 10.10, Min. = 30, Max. = 90, ช่วงที่ให้คะแนน 0 – 90 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร กับตัวแปรเพศ อายุ การศึกษา และการรับรู้การเจ็บป่วย

1.เพศ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรชายกับเกษตรกรหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.045 โดยเกษตรกรชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคน้อยกว่าหญิง ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสระหว่างเกษตรกรชายกับเกษตรกรหญิง

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	145	70.72	10.83	2.01	0.045
หญิง	193	72.99	9.44		

2.อายุ จากการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรคะแนนเต็ม 90 คะแนน กลุ่มอายุ 35-44 ปี และกลุ่มอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันโรคสูงสุด คือ ได้ 90 คะแนน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 45-54 ปี ได้คะแนน 88 คะแนน กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป มีพฤติกรรมการป้องกันโรคคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 73.19 คะแนน และกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันโรคคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 85.95 คะแนน ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรจำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	จำนวน	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
น้อยกว่า 25 ปี	11	65	78	73.09	4.23
25-34 ปี	41	38	87	72.20	9.23
35-44 ปี	70	39	90	69.86	9.78
45-54 ปี	108	41	88	72.06	9.80
ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป	108	30	90	73.19	11.21

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรตามกลุ่มอายุพบว่า เกษตรกรที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรที่มีกลุ่มอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	490.51	4	122.63	1.20	0.309
ภายในกลุ่ม	33907.38	333	101.82		
รวม	34397.89	337			

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่พบว่า เกษตรกรทุกกลุ่มอายุ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง
กลุ่มอายุต่างกันรายคู่

กลุ่มอายุ	น้อยกว่า 25 ปี	25-34 ปี	35-44 ปี	45-54 ปี	ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป
	(73.09)	(72.20)	(69.86)	(72.06)	(73.19)
น้อยกว่า 25 ปี	(73.09)	0.00			
25-34 ปี	(72.20)	0.90	0.00		
35-44 ปี	(69.86)	3.23	2.34	0.00	
45-54 ปี	(72.06)	1.03	0.13	2.21	0.00
ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป	(73.19)	0.10	0.10	3.34	1.13
					0.00

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็น ค่าเฉลี่ย ส่วนตัวเลขในเนื้อตารางเป็นผลลบระหว่างค่าเฉลี่ยตาม
แนวนอนกับแนวตั้ง

* มีนัยสำคัญที่ 0.05

3.การศึกษา จากการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของ

เกษตรกร คะแนนเต็ม 90 คะแนน เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ได้คะแนนสูงสุด และ
ต่ำสุด คือ 90 และ 30 คะแนน รองลงมา คือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และ ระดับ
การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ เทียบเท่า ได้ 88 คะแนน และ
ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นได้คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคสูงสุด คือ 73.43
คะแนน ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ เทียบเท่า มีคะแนนเฉลี่ย
พฤติกรรมการป้องกันโรคต่ำสุด คือ 69.11 คะแนน ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	224	30	90	71.98	10.92
มัธยมศึกษาตอนต้น	49	51	88	73.43	7.58
มัธยมศึกษาปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	36	56	88	72.08	8.12
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	9	43	87	69.11	12.58
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	20	56	85	70.20	8.10

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ของเกษตรกรระหว่างกลุ่มการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรที่มีการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	240.17	4	60.04	0.59	0.673
ภายในกลุ่ม	34157.73	333	102.58		
รวม	34397.89	337			

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่พบว่า เกษตรกรในทุกระดับการศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่างการศึกษาต่างกันรายคู่ (n=338)

การศึกษา	ประถม (71.98)	มัธยมต้น (73.43)	มัธยมปลาย (72.08)	ปวส. (69.11)	ปริญญาตรี (70.20)
ประถม (71.98)	0.00				
มัธยมต้น (73.43)	1.45	0.00			
มัธยมปลาย (72.08)	0.11	1.35	0.00		
ปวส. (69.11)	2.87	4.32	2.97	0.00	
ปริญญาตรี (70.20)	1.78	3.23	1.88	1.09	0.00

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนตัวเลขในเนื้อตารางเป็นผลลบระหว่างค่าเฉลี่ยตามแนวนอนกับแนวตั้ง

* มีนัยสำคัญที่ 0.05

4.การรับรู้การเจ็บป่วย

4.1 การรับรู้การเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ เกษตรกรที่รับรู้ ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้ ดังตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง เกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสสามารถป้องกันได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
รับรู้	306	72.22	9.99	1.11	0.266
ยังไม่รับรู้	32	70.12	11.13		

4.2 การรับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ เกษตรกรที่รับรู้ ว่าโรค เลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ มีพฤติกรรมการป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำให้เสียชีวิตได้ ดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกรระหว่าง เกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วทำ ให้เสียชีวิตได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
รับรู้	310	72.43	9.71	1.94	0.062
ยังไม่รับรู้	28	67.50	13.13		

4.3 การรับรู้ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ เกษตรกรที่รับรู้ ว่า โรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ไม่แตกต่างกับเกษตรกรที่ยังไม่รับรู้ ว่าโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้ ดัง ตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของเกษตรกร
ระหว่างเกษตรกรที่รับรู้ กับยังไม่รับรู้ ว่าการเจ็บป่วยเรื่องโรคเลปโตสไปโรซิสเมื่อ
ป่วยแล้วสามารถป่วยอีกได้

	จำนวน	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
รับรู้	274	72.44	9.86	1.59	0.114
ยังไม่รับรู้	64	70.22	10.98		